

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA LUBLIN

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia programu osłonowego Gminy Lublin "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2023

Na podstawie art. 18 ust. 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40), w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) - Rada Miasta Lublin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji program osłonowy Gminy Lublin "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2023 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Lublin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2023 r.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Lublin
z dnia 2023 r.

Program osłonowy Gminy Lublin „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” na rok 2023

SPIS TREŚCI

I. Podstawa prawna Programu.....	str. 2
II. Cel Programu	str. 2
III. Ocena sytuacji warunkująca realizację Programu	str. 2
IV. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu	str. 3
V. Realizatorzy Programu.....	str. 4
VI. Finansowanie Programu.....	str. 4
VII. Monitoring Programu	str. 4

I. Podstawa prawna Programu

Program osłonowy Gminy Lublin „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, zwany dalej „Programem”, jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), mającym na celu podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych, do których zaliczyć należy działania na rzecz seniorów.

Program będzie realizowany w 2023 r. na terenie Gminy Lublin w związku z ogłoszeniem Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

II. Cel Programu

Celem Programu jest zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania.

Program wpisuje się w politykę społeczną Gminy Lublin i zakłada:

1. **Moduł I** – zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez:
 - 1) wsparcie społeczne,
 - 2) wsparcie psychologiczne,
 - 3) wsparcie w czynnościach dnia codziennego.
2. **Moduł II** – poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”.

III. Ocena sytuacji warunkująca realizację Programu

Program osłonowy Gminy Lublin „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 jest odpowiedzią na zmiany demograficzne, które zachodzą wśród mieszkańców Gminy Lublin. W związku z tymi zmianami zasadne jest podejmowanie działań wspierających osoby starsze oraz niesamodzielne z uwagi na wiek lub stan zdrowia.

W okresie od 26 października 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. Gmina Lublin realizowała Program „Wspieraj Seniora” w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów. Pomocą w ramach ww. Programu objętych zostało 179 osób, w tym 152 osoby w wieku 70+.

Od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Gmina Lublin realizowała Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568). Wsparcie w powyższym zakresie uzyskało:

- 1) w module I – 96 osób,
- 2) w module II – 253 osoby.

Niekorzystny wpływ na funkcjonowanie osób starszych w środowisku wywierają zarówno procesy demograficzne zachodzące w społeczeństwie Gminy Lublin (starzejące się społeczeństwo), jak również pogorszenie się ich zdrowia fizycznego (choroby wieku starczego, problem w dostaniu się do lekarza rodzinnego i specjalisty, powikłania po chorobach, np. grypie, COVID-19) oraz psychicznego (np. strata bliskich osób, kwarantanna, izolacja społeczna spowodowana COVID-19). Odpowiedzią na powyższe jest podejmowanie działań na rzecz Seniorów w wieku 65 lat i więcej, które wpłyną na wzrost poczucia bezpieczeństwa i komfortu osób korzystających z Programu.

Mając na względzie polepszenie sytuacji adresatów oraz zawarte powyżej założenia, zgodnie z zapisami Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 zasadne jest wprowadzenie Programu osłonowego Gminy Lublin.

IV. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu

1. **Moduł I** – usługi wsparcia będą realizowane w ramach wolontariatu zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, 1265, 1812, 2490) i obejmują:
 - 1) wsparcie społeczne w formie wolontariatu realizowane poprzez wspólne spędzanie czasu z Seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (m.in. spacery, rozmowy, zakupy, wspólne sporządzanie posiłków);
 - 2) wsparcie psychologiczne:
 - a) informowanie o numerach i możliwości otrzymania pomocy poprzez dostęp do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla Seniorów,
 - b) w przypadku uzyskania informacji o potrzebie objęcia wsparciem z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poradnictwa psychologicznego lub w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, udzielenie Seniorowi pomocy w dokonaniu czynności umożliwiających otrzymanie niezbędnego wsparcia;
 - 3) wsparcie w czynnościach dnia codziennego (usługa wolontarystyczna) rozumiane poprzez:
 - a) pomoc/towarzyszenie na spacerze, w wyprowadzaniu psa, załatwianiu spraw urzędowych,
 - b) pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu w miarę możliwości i zakresu wiedzy wolontariusza,
 - c) pomoc w dostarczaniu produktów żywnościowych przekazanych lub pozyskanych z organizacji pozarządowych,
 - d) towarzyszenie podczas zakupów,
 - e) zakup oraz dostarczenie ciepłego posiłku, przy czym koszt posiłku pokrywa Senior,
 - f) wsparcie w formie okolicznościowych lub świątecznych paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi.
2. **Moduł II** – polega na udzielaniu wsparcia w formie usługi zdalnej oraz zwiększeniu dostępu do tzw. „opieki na odległość”. Zakres usługi obejmuje „opiekę na odległość” mającą na celu wyposażenie uczestnika w opaskę na nadgarstek, przeszkolenie oraz usługę teleopieki świadczoną 24 godziny na dobę.
3. Program skierowany jest do osób w wieku 65 lat i więcej, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem z uwagi na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.
4. Do Programu można zakwalifikować osoby spełniające kryteria określone w Programie „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, również w przypadku posiadania decyzji administracyjnej przyznającej usługi opiekuńcze.
5. Osoby zainteresowane mogą zgłaszać się do Programu:
 - 1) przez ogólnopolską infolinię pod numerem telefonu 22 505 11 11,
 - 2) bezpośrednio do Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie przy ul. Lwowskiej 28, telefon 81 466 55 60.
6. Po uzyskaniu zgłoszenia pracownik Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie ustala z Seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.

7. W przypadku osób przebywających na kwarantannie lub izolacji ustalenie zakresu wsparcia odbywa się w drodze rozmowy telefonicznej, a udzielenie wsparcia jest realizowane bez kontaktu osobistego z zachowaniem reżimu sanitarnego i zasad bezpieczeństwa.
8. Udzielenie wsparcia w ramach Programu nie wymaga ustalenia sytuacji dochodowej rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego ani wydania decyzji administracyjnej.

V. Realizatorzy Programu

Działania prowadzone w ramach Programu osłonowego koordynuje Zespół Ośrodków Wsparcia w Lublinie, który jest jednostką budżetową Gminy Lublin.

VI. Finansowanie Programu

Działania prowadzone w zakresie Programu osłonowego będą finansowane ze środków pozyskanych w ramach złożonego przez Gminę Lublin wniosku w Programie „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.), tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych oraz środków własnych Gminy Lublin. Zgodnie z założeniami Programu wkład własny Gminy Lublin wyniesie co najmniej 20% całkowitych kosztów jego realizacji.

VII. Monitoring Programu

Z realizacji Programu zostanie sporządzone sprawozdanie roczne uwzględniające rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem oraz koszt realizacji usług, które następnie zostanie przekazane do Wojewody Lubelskiego w terminie do dnia 30 stycznia 2024 r.

Uzasadnienie

Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 został ogłoszony w grudniu 2022 roku. Jego celem jest wsparcie w samodzielnym funkcjonowaniu osób w wieku 65 lat i więcej w miejscu ich zamieszkania oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa. Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, zasadne jest podejmowanie różnego rodzaju zadań finansowanych z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. W ramach obszaru pomocy społecznej Program uwzględnia nowe formy wsparcia po zidentyfikowaniu potrzeb gmin w tym zakresie.

Udzielenie pomocy w formach określonych w Programie „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 nie wymaga wydania decyzji administracyjnej przyznającej wsparcie. Warunkiem otrzymania dotacji na realizację zadań określonych w Programie „Korpus Wsparcia Seniorów”, jest przyjęcie przez Gminę Lublin odpowiedniego programu osłonowego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., która wskazuje na możliwość tworzenia i realizacji programów osłonowych o zasięgu gminnym zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 w/w ustawy.

Program osłonowy polega na współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami, przy wykorzystaniu środków finansowych pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa. Pomimo wprowadzenia uchwały z mocą wsteczną, organ będzie realizował zasady demokratycznego państwa prawnego, a ponadto wprowadzony Program zawiera regulacje korzystne dla jego adresatów. Wprowadzenie uchwały z mocą wsteczną jest możliwe w myśl art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłoszeniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Wprowadzenie Programu osłonowego ze wsteczną mocą obowiązującą polepsza sytuację prawną adresatów będących mieszkańcami Gminy Lublin i jednocześnie nie pogarsza sytuacji prawnej pozostałych mieszkańców korzystających z usług wsparcia (wyrok TK z 25.09.2000 r. – sygn. Akt K26/99, OTK 2000 nr 6 poz. 186 oraz wyrok NSA z 26.II.2019 r., sygn. Akt II FSK 195/13). Uchwalenie aktu umożliwi zapewnienie ciągłości usług dla osób korzystających z Modułu II Programu "Korpus Wsparcia Seniorów" rozpoczętego w roku 2022.

W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.

Podjęcie niniejszej uchwały nie powoduje zwiększenia wydatków finansowych dla budżetu Gminy Lublin.